

ARQ Kenniscentrum
Impact van Rampen
en Crises

Blootstelling impactvol beeldmateriaal

Vooronderzoek

Colofon

Opdrachtgever

Politie | Landelijk Expertiseteam Seksuele Misdrijven

Verantwoordelijk uitvoerende

ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum |
ARQ Kenniscentrum Impact van Rampen en Crises

Nienoord 5
1112 XE Diemen
impact@arq.org
www.arq.org

Auteurs

Marjolijn Verweij, MSc.
Dr. Hans te Brake

Jaar van uitgave

2025

ARQ Kenniscentrum Impact van Rampen en Crises adviseert over psychosociale behoeften, risico's en ondersteuning rond rampen, crises en ingrijpende gebeurtenissen. Werkzaamheden vinden plaats op het snijvlak van wetenschap, beleid en praktijk: in nauwe samenspraak met samenwerkingspartners, maar onafhankelijk en op basis van wetenschappelijke principes. Alle kennis uit onderzoek uitgevoerd door ARQ Kenniscentrum Impact van Rampen en Crises is openbaar toegankelijk via www.arq.org. Het gebruik van inhoud uit deze publicatie als toelichting of ondersteuning in artikelen, boeken en scripties is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Methoden	5
2.1 De context.....	5
2.2 De deskresearch	6
2.3 De focusgroepen.....	7
3. Resultaten.....	9
3.1 Het veranderende beeld.....	9
3.2 De voorbereiding op het bekijken van beeldmateriaal	10
3.3 De juiste werkomstandigheden om beeldmateriaal te bekijken.....	12
3.4 Het monitoren van het welbevinden en de nazorg.....	15
4. Samenvatting en conclusies	17
4.1 Het veranderende beeld.....	17
4.2 De voorbereiding op het bekijken van beeldmateriaal	17
4.3 De juiste werkomstandigheden om beeldmateriaal te bekijken.....	18
4.4 Het monitoren van het welbevinden en de nazorg.....	19
5. Referenties.....	20
Bijlage I: Topiclijst	21

1. Inleiding

In 2014 is door ARQ Kenniscentrum Impact van Rampen en Crises, in samenwerking met TNO, een onderzoek uitgevoerd naar de mentale (werk)belasting van zeden- en kinderpornorechercheurs¹. Dit onderzoek heeft geresulteerd in beleidsaanpassingen bij de Teams ter Bestrijding van Kinderpornografie en Kindersekstoerisme (TBKK). De bevindingen zijn tevens overgenomen door diverse internationale (onderzoeks)groepen, waaronder Virtual Global Taskforce (VGT).² Tenslotte vormde het onderzoek de start van de ontwikkeling van een korte zelfscreeener om de mentale gezondheid van politiemedewerkers te monitoren en tijdig ondersteuning te bieden.

Nu, ruim tien jaar later, signaleert onder andere het Landelijk Expertiseteam Seksuele Misdrijven dat de mentale impact van de blootstelling aan beeldmateriaal ernstiger wordt. Medewerkers melden vaker moeite te hebben met het bekijken van beelden. Vergelijkbare geluiden komen vanuit afdelingen zoals Open source intelligence (OSINT), Dieren binnen Criminaliteit & Gebied Gebonden Politie (DCG) en Migratiecriminaliteit en Mensenhandel. Er lijkt een verandering te zijn in de frequentie en intensiteit van blootstelling aan het materiaal. Dit maakt het noodzakelijk om het bestaande beleid te herzien en uit te breiden naar andere afdelingen, zodat alle medewerkers binnen de politie adequaat ondersteund worden.

In 2025 is ARQ Kenniscentrum Impact van Rampen en Crises opnieuw benaderd om de gesignaleerde knelpunten uit het veld verder te concretiseren. Het vooronderzoek dat in dit rapport wordt beschreven, vormt hiervan de uitwerking. Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen in hoeverre de signalen worden herkend in de praktijk en welke behoeften er leven rondom de omgang met impactvolle beelden. Dit vooronderzoek kan dienen als een opmaat naar een grootschaliger onderzoek, waarin de ondersteuningsbehoeften van medewerkers zelf in kaart worden gebracht – vergelijkbaar met het onderzoek dat in 2014 is uitgevoerd. De politie streeft naar de ontwikkeling van een beleidskader dat breed wordt gedragen en effectief kan worden toegepast.

¹ Voor de belangrijkste bevindingen zie Gouweloos-Trines (2018).

² VGT is een internationaal samenwerkingsverband dat zich inzet voor de bescherming van kinderen tegen online seksuele uitbuiting en transnationale seksuele misdrijven.

2. Methoden

In dit hoofdstuk volgt meer informatie over de context van dit vooronderzoek, de uitgevoerde deskresearch en de focusgroepen.

2.1 De context

Om de behoeften rondom de omgang met impactvol beeldmateriaal in kaart te brengen is in dit vooronderzoek gesproken met deskundigen op het gebied van de bestrijding van Kinderpornografie en Kindersekstoerisme (TBKK), Open source intelligence (OSINT), Dieren binnen Criminaliteit & Gebied Gebonden Politie (DCG) en Migratiecriminaliteit en Mensenhandel. De keuze voor deze afdelingen van de politie is in samenspraak met de opdrachtgever gemaakt. Hieronder wordt voor iedere afdeling kort toegelicht wat het werk inhoudt en hoe de medewerkers in aanraking komen met beeldmateriaal. Deze informatie is verkregen via telefoongesprekken met contactpersonen bij de politie en via de website [Politie.nl](https://politie.nl).

Teams ter bestrijding van Kinderpornografie en Kindersekstoerisme (TBKK)

TBKK-rechercheurs geven opvolging aan meldingen van kinderpornografie en richten zich op het identificeren van daders en slachtoffers in onder andere beeldmateriaal. Het TBKK van de Landelijke Eenheid ondersteunt de regionale eenheden, voert internationale onderzoeken uit en behandelt complexere zaken.

Open source intelligence (OSINT)

OSINT-specialisten worden breed ingezet binnen de politie en zijn onder andere werkzaam bij de Dienst Regionale Informatieorganisatie (DRIO) en Dienst Regionale Recherche (DRR). Zij doorzoeken openbare bronnen op het internet, zoals videomateriaal op sociale media, en verzamelen bewijsmateriaal ten behoeve van uiteenlopende onderzoeken. De specialisten richten zich op specifieke zoekopdrachten en houden trends en dreigingen nauwlettend in de gaten.

Dieren binnen Criminaliteit & Gebied Gebonden Politie (DCG)

Het thema Dieren behoort tot de basispolitietak. Een aantal politieagenten volgt daarom de opleiding aan de Politieacademie tot themahouder DCG, ook wel Dierenpolitie genoemd. Zij treden zelfstandig op en werken aan zaken waarin er sprake is van een misdrijf, zoals mishandeling en verwaarlozing van dieren. Themahouders DCG worden geconfronteerd met beeldmateriaal dat wordt gedeeld door melders en zich bevindt op ingenomen apparatuur.

Migratiecriminaliteit en Mensenhandel

Rechercheurs in de teams Migratiecriminaliteit en Mensenhandel focussen zich op het opsporen en aanpakken van daders van mensenhandel, bijvoorbeeld van seksuele en criminele uitbuiting. Zij reageren op iedere melding van mensenhandel en doorzoeken bijvoorbeeld ingenomen apparatuur. Binnen deze teams zijn er ook OSINT-specialisten werkzaam.

2.2 De deskresearch

Ter voorbereiding op de focusgroepen zijn de resultaten bestudeerd uit het onderzoek uitgevoerd door ARQ Kenniscentrum Impact en TNO in 2014 (Gouweloos-Trines, 2018), en enkele door de contactpersonen bij de politie aangeleverde documenten. In totaal gaat het om zes informatiebronnen, die hieronder kort worden beschreven.

Gouweloos-Trines - Wellbeing of police officers investigating sexual assault and child pornography: job demands, job resources, and personal resources (2018)

Gouweloos-Trines beschrijft hoe blootstelling aan beelden van seksueel misbruik en kinderpornografie het welzijn van rechercheurs beïnvloedt. Met behulp van een vragenlijst zijn er verbanden gevonden tussen taakeisen, hulpbronnen en welzijn. Hoge werkdruk hangt samen met meer cynisme, uitputting en seksuele problemen. Belangrijke beschermende factoren zijn autonomie, professionele groei, afstand kunnen nemen van het werk en een stabiele thuissituatie. Betekenisvol werk, zoals het helpen of ondersteunen van slachtoffers, draagt bij aan een verhoogd welzijn.

The Virtual Global Taskforce (VGT) International Health and Wellness Research Project - Health and Wellness among Online Child Sexual Exploitation Employees (2020)

Dit document is opgesteld door Duval, Simonovska en Sinclair in het kader van het 'International Health and Wellness Research Project'³ van Virtual Global Taskforce (VGT). Voor het huidige vooronderzoek is enkel gekeken naar de vragenlijststudie (2020) van VGT, deze richt zich op de factoren die van invloed zijn op het welbevinden van huidige en voormalige kinderpornorechercheurs in diverse landen. De studie geeft inzicht in de ervaren stressoren, hulpbronnen en persoonlijke copingmechanismen van deze rechercheurs, evenals mogelijke interventies ter bevordering van hun welzijn. Belangrijke voorbeelden hiervan zijn respectievelijk werkdruk, ondersteuning van collega's, focus op de betekenis van het werk en het nemen van pauzes.

Veilig en Gezond Werken - Aanbevelingen naar aanleiding van een internationaal gezondheids- en welzijnsonderzoek onder kinderpornorechercheurs

In dit interne document zijn de resultaten van het onderzoek van Duval, Simonovska en Sinclair (2020) vertaald naar het Nederlands en toepasbaar gemaakt voor TBKK. Ook is er een overzicht gemaakt met interventies die betrekking hebben op de selectie en opleiding, werkomstandigheden en nazorg van kinderpornorechercheurs.

Gilsing - 'Een onzichtbare last': Thesisonderzoek naar de psychosociale arbeidsbelasting onder themahouders Dieren binnen de politie (2025)

Het afstudeeronderzoek van Gilsing voor de politiekundige opleiding beschrijft de psychosociale arbeidsbelasting van themahouders Dieren, tijdens de opsporing van zedenzaken waarbij dieren zijn betrokken. Uit deskresearch, interviews en werksessies blijkt dat de huidige aanpak van deze zaken onvoldoende toereikend is en een negatieve impact heeft op de ervaren belasting. De aanbevelingen zijn gericht op het ontwikkelen van een

³ Het project bestaat uit verschillende onderdelen: een literatuuronderzoek (2015), een vragenlijstsonderzoek (2020) en een vervolgonderzoek (te zijner tijd).

handelingskader, gelijke juridische behandeling, de inzet van daderinformatie en technologische mogelijkheden.

International Centre for Missing & Exploited Children - The First Line of Defense in Online Child Protection: A Model Framework for Employers of Content Moderators (2024)

Dit rapport is recent uitgebracht door International Centre for Missing & Exploited Children (ICMEC)⁴. Het rapport wijst op de tekortkomingen van bestaande richtlijnen voor het verminderen van psychologische belasting bij contentmoderators, die *online child sexual exploitation* en *child sexual abuse material* verwijderen. De richtlijnen hebben als primaire doelgroep getrainde professionals, maar houden geen rekening met de bredere groep medewerkers die wordt blootgesteld aan impactvol materiaal. Daarnaast wordt de impact van de COVID-19-pandemie besproken en bevat het rapport aanbevelingen voor het verbeteren van werkomstandigheden en het beschermen van het welzijn van moderators.

Veilig en Gezond Werken - Functie Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E)

De RI&E is een wettelijk verplicht instrument op grond van de Arbwet en draagt bij aan het voorkomen of beperken van gezondheidsklachten en ongevallen. Het aangeleverde document is een *work in progress*, en brengt de risico's van verschillende werkzaamheden en mogelijke maatregelen in kaart. Het bekijken van beeld- en bewijsmateriaal is opgenomen in de RI&E. De maatregelen omvatten onder andere psycho-informatie, MentalCheckUp (MCU) gesprekken, taakrotatie en collegiale ondersteuning.

De bovenstaande documenten vormden ook de basis voor de topiclijst voor de focusgroepen (zie Bijlage I). De topiclijst is opgezet rondom een aantal thema's, die in de resultatensectie zijn uitgewerkt. Allereerst is er nagegaan in hoeverre er sprake is van een verandering in de frequentie en intensiteit van blootstelling aan beeldmateriaal. Vervolgens is uitgevraagd hoe er op dit moment wordt omgegaan met beelden. Hiervoor is de indeling uit de Richtlijn psychosociale ondersteuning binnen hoog-risico beroepen (ARQ, 2025) gebruikt. De topiclijst gaat in op hoe medewerkers worden voorbereid, hoe zij tijdens het werk worden ondersteund en hoe eventuele opvang en nazorg is opgezet. Daarnaast zijn tijdens de focusgroepen de rol van het thuisfront en het beleid ten aanzien van de steun voor voormalige medewerkers besproken.

2.3 De focusgroepen

De twee focusgroepen vonden online plaats (via Teams) in maart 2025 en duurden elk twee uur. Aan focusgroep 1 namen drie TBKK-deskundigen en drie OSINT-deskundigen deel. In focusgroep 2 participeerden drie deskundigen van DCG en drie deskundigen van Migratiecriminaliteit en Mensenhandel. Alle deskundigen hebben in hun functie een coördinerende rol en goed zicht op de werkvloer. Daarnaast zijn zij werkzaam in zowel landelijke als regionale eenheden.

⁴ ICMEC is een organisatie die zich toelegt op het beschermen van kinderen tegen vermissing, uitbuiting en seksueel misbruik, door middel van onderzoek, technologie, educatie en samenwerking met partners wereldwijd.

Bij beide focusgroepen sloot ook een arbeids- en organisatiedeskundige van Veilig & Gezond Werken (VGW) van de politie aan, zodat belangrijke inzichten goed kunnen worden geborgd binnen VGW. Vanuit ARQ waren een gespreksleider, senior onderzoeker en junior onderzoeker aanwezig. Zij volgden de vastgestelde topiclijst en stelden waar nodig verdiepende vragen.

De focusgroepen zijn vervolgens uitgewerkt in een verslag, dat ter controle is voorgelegd aan alle respondenten (*membercheck*). Opmerkingen van de respondenten met betrekking tot feitelijke onjuistheden en onvolledigheden zijn daarna verwerkt.

3. Resultaten

In de focusgroepen zijn, aan de hand van de topiclijst, vier thema's behandeld: het veranderende beeld, de voorbereiding op het bekijken van beeldmateriaal, de juiste omstandigheden om beeldmateriaal te bekijken en het monitoren van het welbevinden en de nazorg. Per thema worden eerst de overeenkomsten en verschillen tussen de afdelingen beschreven en daarna volgt een deelconclusie.

3.1 Het veranderende beeld

Het uitgangspunt van dit vooronderzoek is dat de frequentie en intensiteit van de blootstelling aan impactvol beeldmateriaal binnen de politie is toegenomen in de afgelopen tien jaar. Dit uitgangspunt is voorgelegd aan de respondenten in de focusgroepen. De meesten geven aan dat beeld te herkennen. Zij merken op dat tegenwoordig in de gehele organisatie medewerkers worden geconfronteerd met beelden, niet alleen binnen de specifieke opsporingsafdelingen. De politie legt namelijk, nu steeds meer mensen een smartphone gebruiken, met regelmaat beslag op gegevensdragers in onderzoeken en bij situaties op straat. Voorbeelden die werden aangehaald over hoe de situatie is veranderd per afdeling en elders in de politieorganisatie worden hieronder toegelicht, evenals genoemde oorzaken.

TBKK

De TBKK-respondenten ervaren dat het karakter, en daarmee de intensiteit van de blootstelling, van de beelden is veranderd. Er wordt opgemerkt dat meer jeugdigen kinderpornografie delen via sociale media of op *exposure sites* plaatsen. De daders lijken aanzienlijk jonger dan voorheen. Sommige daders beginnen al in hun pubertijd met het verzamelen van beeldmateriaal. Daarnaast is er in toenemende mate sprake van "alleseters", personen die zich vooral richten op het maken, verspreiden of bekijken van schokkende beelden. Dit materiaal bevat niet alleen kinderpornografie, maar ook bijvoorbeeld dierenpornografie, geweld en extremistische boodschappen. Ten slotte zien de respondenten de verharding van de maatschappij terug in hun werk. Dit komt met name tot uiting in de verspreiding van gewelddadige beelden, zoals video's van agressie richting hulpverleners en vernederende *internet challenges*⁵ onder jeugdigen.

OSINT

Volgens de OSINT-respondenten is er een verband tussen de geobserveerde toename en de maatregelen die getroffen zijn rondom COVID-19 vanaf 2020. Sinds deze periode lijkt het sociale leven zich voor een groter deel online af te spelen, met als gevolg dat er veel beeldmateriaal gegenereerd wordt. Bovendien is geopperd dat het recentelijk wegvallen van contentmoderators bij sociale media platforms, zoals bij Facebook, mogelijk leidt tot de toegenomen frequentie en intensiteit. Deze ontwikkelingen vertalen zich in een groeiende vraag naar OSINT-specialisten. Binnen de DRIO pakken meer en meer medewerkers OSINT-taken op, omdat het aantal verzoeken stijgt. Dit betekent dat een groter aantal medewerkers blootgesteld wordt aan mogelijk impactvol beeldmateriaal.

⁵ Internet challenges zijn gekke, grappige of gevaarlijke opdrachten die worden gefilmd en gedeeld op sociale media, veelal door jongeren (Centrum voor Jeugd en Gezin Waterland, n.d.).

DCG

Ook de DCG-respondenten beschouwen de toename in frequentie en intensiteit als een consequentie van de technologische ontwikkelingen. Beeldmateriaal kan breed worden verspreid op sociale media, onder meer in Telegram groepen. De respondenten spreken daarnaast van een grensvervaging in de samenleving. Dit uit zich in daders die heftigere beelden dan voorheen produceren, en internetgebruikers die deze beelden zowel gewenst als ongewenst met anderen delen. Zoals het onderstaande citaat laat zien, zorgt dit voor een zekere onvoorspelbaarheid. De respondenten verwachten geen dieren- en kinderpornografie aan te treffen op de telefoon van een tien- of elfjarige.

“Het is heel laagdrempelig geworden sinds ook alle jeugd en jongeren telefoontjes hebben. Het is heel makkelijk om op al die gekke sites terecht te komen en alles maar te downloaden en door te sturen naar elkaar. Daarom wat mij ook opvalt, is dat we met steeds jongere verdachten te maken hebben. Zij hebben bijvoorbeeld een mes op zak en worden daarvoor aangehouden. Het telefoontje wordt in beslag genomen en uitgelezen, daar staan vervolgens allemaal dieren- en kinderporno plaatjes op. Gewoon op een telefoon van een tien- of elfjarige.”
– Respondent DCG

Migratiecriminaliteit en Mensenhandel

Naast de eerdergenoemde punten, wijzen de respondenten Migratiecriminaliteit en Mensenhandel op de grote anonimiteit die gebruikers genieten op het internet. Er wordt weinig toezicht gehouden op wat er online gebeurt.

Bovendien zien zij dat beelden in toenemende mate worden gebruikt als druk- en ruilmiddel. In criminele kringen, wordt beeldmateriaal doelbewust ingezet om bepaalde zaken voor elkaar te krijgen, bijvoorbeeld bij *sextortion*⁶. Deze vorm van criminaliteit levert heftige beelden op.

Deelconclusie: het veranderende beeld

Verschillende sociaalmaatschappelijke ontwikkelingen dragen volgens de respondenten bij aan de toename in de frequentie en intensiteit van blootstelling aan impactvol beeldmateriaal onder politiemedewerkers. Belangrijk om te noemen is dat deze toename, op zijn beurt, ervoor zorgt dat het bekijken van beelden onvoorspelbaarder wordt. Juist die onvoorspelbaarheid, het plotselinge en onverwachte karakter van de beelden, werd in de focusgroepen meermaals bestempeld als mentaal belastend.

3.2 De voorbereiding op het bekijken van beeldmateriaal

De volgende paragraaf gaat in op wat de respondenten en politieorganisatie doen voorafgaand aan het bekijken van beelden, ter voorkoming van een te hoge mentale belasting. Waar de nadruk in focusgroep 1 met TBKK en OSINT lag op de selectieprocedure, was er in focusgroep 2 met DCG en Mensenhandel vooral aandacht voor de bestaande opleidingen.

⁶ Sextortion is “iemand chanteren met naaktbeelden” (Slachtofferhulp Nederland, n.d.).

TBKK

In de sollicitatiegesprekken wordt de mentale belasting die het werk als TBKK-rechercheur met zich meebrengt besproken. Tevens worden er bij de Landelijke Eenheid assessments uitgevoerd waarin sollicitanten, onder begeleiding van ervaren rechercheurs, aan beelden variërend in intensiteit worden blootgesteld. Dit met als doel om te toetsen of de sollicitanten signalen relevant voor de opsporing kunnen herkennen en hoe zij reageren op het materiaal. Deze werkwijze wordt bij de regionale eenheden echter niet gehanteerd, daar gaat men uit van *learning on the job*. Proefdraaien in een eenheid, om te kijken of er een match is met toekomstige collega's, kan ook deel uit maken van de sollicitatieprocedure.

Eenmaal in dienst worden beginnende rechercheurs voorzien van tips en tricks over de technische mogelijkheden van de te gebruiken software. Rechercheurs wordt aangeleerd om met professionele afstand naar het materiaal te kijken, zo blijkt ook uit het onderstaande citaat. Zij proberen zich alleen te richten op specifieke details die van belang zijn voor de opsporing. Daarnaast is het bespreken van normale emotionele reacties op het beeldmateriaal (psycho-informatie) onderdeel van het inwerktraject.

“Je bent allemaal mens, dus je kan allemaal een keer een moment hebben dat iets te dichtbij lijkt te komen. Of dat iemand bij wijze van spreken lijkt op een nichtje, een neefje of op je eigen kinderen. Maar het is natuurlijk wel zaak dat je je niet met het onderwerp identificeert. Dat is wel iets, als je heel erg met die focus ook aan het werk gaat, dat je heel erg kan helpen. [...] Bij OSINT is het [trainen in het behouden van professionele afstand] misschien wat nieuwer maar wij zijn daar natuurlijk ontzettend mee bezig, altijd vanaf het begin. Bij ons is dat eigenlijk wel een van de belangrijkste pijlers in het onderzoek.” – Respondent TBKK

Ondanks dat er brede kennis over het voorbereiden van rechercheurs voorhanden is binnen het TBKK-werkveld, wordt deze niet altijd gedeeld binnen de eenheden. De caseload is hoog en ervaren rechercheurs kunnen de kennis soms, vanwege tijdgebrek, niet overdragen.

OSINT

Het sollicitatieproces voor OSINT-specialisten is minder uitgebreid dan voor TBKK-rechercheurs. In de assessments ligt de focus op de opsporingskwaliteiten van de sollicitanten, niet op hun mentale weerbaarheid.

De respondenten uiten bovendien hun twijfels over de mogelijkheid om de specialisten voor te bereiden op blootstelling aan impactvolle beelden. De specialisten werken veelal ad hoc, dit wil zeggen dat er wordt gereageerd op (acute) verzoeken. Tevens wordt er aan uiteenlopende thema's gewerkt. Deze combinatie van factoren maakt dat het bij voorbaat lastig is om in te schatten wat de specialisten te zien krijgen. Zoals eerder aangehaald, is het juist deze onvoorspelbaarheid, het plotselinge en onverwachte karakter van de beelden, dat van grote invloed is op de mentale belasting en een uitdaging is in de voorbereiding.

DCG

Themahouders DCG volgen, naast de bachelor tot agent, een vijf maanden durende opleiding Dieren. Tijdens deze opleiding bekijken zij beelden als een soort voorproefje op het toekomstige werk. Daarnaast krijgen zij enkel een korte presentatie over dierenpornografie. Met name het gebrek aan aandacht voor het onderwerp dierenpornografie vinden de

respondenten kwalijk, aangezien het vooral deze zaken zijn die als belastend worden ervaren. Ook is er behoefte aan educatie over het bewaren van professionele afstand. Respondenten geven aan graag een vergelijkbare voorbereiding te krijgen als rechercheurs binnen TBKK.

Migratiecriminaliteit en Mensenhandel

Rechercheurs werkzaam in Migratiecriminaliteit en Mensenhandel volgen net als de themahouders DCG een aanvullende thematische opleiding. Voor de mentale impact van het werk is geen aandacht in de opleiding. De respondenten zijn van mening dat mentale belasting ook in de bachelor tot agent onvoldoende belicht wordt. Zij vinden dat dit een essentieel onderdeel van de voorbereiding op blootstelling aan beeldmateriaal moet zijn. Hoeveel een rechercheur aan kan is persoonlijk en kan van dag tot dag variëren. Daarom is inzicht in de eigen emoties en reacties van groot belang volgens de respondenten.

Deelconclusie: de voorbereiding op het bekijken van beeldmateriaal

Tijdens focusgroep 1 is naar voren gekomen dat TBKK-rechercheurs op verschillende manieren worden voorbereid op het omgaan met beeldmateriaal, zowel in de sollicitatieprocedure als gedurende de inwerkperiode. Voor OSINT-specialisten, daarentegen, is er weinig tot niets ingeregeld ter voorbereiding op het bekijken van beelden.

Uit focusgroep 2 blijkt dat het huidige opleidingsaanbod voor themahouders DCG en rechercheurs Migratiecriminaliteit en Mensenhandel niet aansluit bij de wensen en behoeften. Binnen de opleidingen is er te weinig tijd ingeruimd voor onderwerpen die als extra belastend worden ervaren en is er nauwelijks aandacht voor mentale weerbaarheid. De onvoorspelbaarheid van het werk is een grote uitdaging volgens de respondenten. De oplossing ligt onder meer in het delen van de brede kennis die al beschikbaar is binnen TBKK.

3.3 De juiste werkomstandigheden om beeldmateriaal te bekijken

In de komende paragraaf wordt beschreven wat er is gedeeld met betrekking tot het creëren van de juiste omstandigheden om het werk in uit te voeren en de mentale belasting te beperken. In het algemeen geven respondenten aan dat de fysieke werkomgeving te wensen overlaat. Kantoorruimtes zijn niet overal ingericht op het bekijken van beeldmateriaal. Meerdere schermen, geluiddichte koptelefoons en scheidingswanden rondom bureaus zijn bijvoorbeeld niet beschikbaar.

TBKK

TBKK-rechercheurs kunnen veelal zelf besluiten wanneer en hoelang zij beeldmateriaal bekijken. Er worden verschillende manieren geboden door de organisatie om te ontspannen zoals speeltafels op kantoor, gezamenlijke koffiemomenten en lunches, en teamdagen.

Een hecht team wordt door de respondenten gezien als de belangrijkste beschermende factor voor de nadelige effecten van het werk. Hierin is er ruimte voor (zwarte) humor en om persoonlijke ervaringen en emoties te delen. Ook het vieren van successen binnen de eigen eenheid en met andere eenheden wordt waardevol geacht. Het draagt bij aan de motivatie om het werk voort te zetten en aan de professionele trots binnen de politie. De respondenten geven aan dat ernaar gestreefd wordt om een divers team, dat wil zeggen met variëteit in

geslacht, leeftijd, functionele achtergrond, et cetera, te creëren. Dit versterkt naar hun mening de goede sfeer in de teams.

Ook worden er technische toepassingen ter beschikking gesteld om de directe belasting te verminderen. Genoemde voorbeelden zijn het kunnen uitzetten van het geluid en de optie om zwart-wit filters te gebruiken.

OSINT

OSINT-specialisten voeren veelal ad hoc werkzaamheden uit. Dit maakt het lastig om flexibiliteit en autonomie te bewerkstelligen, zoals bij TBKK waar de rechercheurs zelf kunnen bepalen wanneer en hoelang zij naar de beelden kijken. Daarnaast is de baan vrij solistisch van aard. De specialisten werken niet standaard in eenheden die het bekijken van beeldmateriaal als hoofdtaak hebben en ze hebben ook na COVID-19 nog steeds de mogelijkheid om vanuit huis te werken. Beide omstandigheden maken dat er minder gelegenheid is om emoties te ventileren en steun te vinden bij collega's en leidinggevend. Bovendien lijkt er een taboe te rusten op het delen van persoonlijke ervaringen met leidinggevend, zoals een van de respondenten hieronder omschrijft.

“Ik weet van R&O [resultaat- en ontwikkelings] gesprekken die ik met mijn medewerkers voer, dat ze ook wel eens aangeven: “Als ik thuiskom dan kijk ik maar even geen nieuws meer, want ik heb genoeg gezien gedurende de dag”. Maar ik merk ook dat men daar erg terughoudend in is, het is ook een beetje een taboesfeer. Medewerkers weten niet precies; kan ik mijn verhaal wel bij mijn leidinggevende kwijt? Stel dat, dat consequenties heeft voor hetgeen wat ik doe, want ik vind het werk nog wel leuk.” – Respondent OSINT

De respondenten zijn op de hoogte van nieuwe en geavanceerde technieken die de mentale belasting van het bekijken van beeldmateriaal kunnen beperken. Deze technieken worden al ingezet in andere landen, waaronder Engeland. Een voorbeeld is een numeriek ratingsysteem waarbij leidinggevend worden gealarmeerd bij opeenvolgende verontrustende scores. Vanwege geld- en privacy kwesties worden deze technieken echter niet altijd geïmplementeerd binnen OSINT, hoewel respondenten hier wel potentie in zien.

DCG

Het thema Dieren is onderdeel van de basispolitietak, themahouders DCG worden zowel in de noodhulp als bij dier-gerelateerde onderzoeken ingezet. Zij werken vaak als enige themahouder in een basisteam, waardoor er veel werk op hun schouders terecht komt. Ook hebben zij niet genoeg uren om een volwaardig onderzoek uit te voeren. Het gebrek aan tijd wordt door hen als zeer belastend ervaren. Beelden worden tussen de meldingen door bekeken, doorgaans alleen in een kamer.

Daarnaast zijn leidinggevend volgens de respondenten vrijwel nooit fysiek aanwezig. Evenals bij OSINT-specialisten ontbreekt het dus bij themahouders DCG aan de mogelijkheid om ondersteuning te vinden bij collega's en leidinggevend. Daarnaast lijkt er een cultuur te heersen waarin themahouders zichzelf weinig ruimte gunnen om te ontspannen. Zij willen de schaarse uren die zij ter beschikking hebben voor het thema Dieren volledig benutten.

Een ander aspect dat aangehaald werd, is de samenwerking met TBKK-eenheden. Uit de praktijk blijkt dat dierenexploitatie regelmatig samenhangt met kinderpornografie, goede

afspraken over wie welke werkzaamheden uitvoert zijn daarom van groot belang volgens de respondenten. Themahouders komen ongewild in aanraking met kinderpornografie omdat materiaal ongefilterd aangeleverd wordt. TBKK beschikt over geavanceerde technieken om kinderpornografie te filteren. De respondenten pleiten ervoor dat gegevensdragers waarvan vermoed wordt dat deze kinderpornografie bevatten door deze filter worden gehaald voordat themahouders ermee aan de slag gaan.

Wat betreft mogelijke oplossingen voor de hoge belasting, een eerder grootschalig onderzoek heeft de respondenten doen ontdekken dat het benaderen van de officier van justitie vroeg in het onderzoeksproces zinvol is. Indien er sprake is van zowel kinder- als dierenpornografie in een zaak, kunnen tactisch coördinatoren DCG met het OM een inschatting maken van de kans op veroordeling voor het laatstgenoemde strafbare feit. Bij een minimale kans kunnen zij besluiten het onderzoek niet voor te zetten en zo verdere blootstelling te beperken.

Migratiecriminaliteit en Mensenhandel

Binnen de eenheden Migratiecriminaliteit en Mensenhandel wordt, waar mogelijk, het bekijken van beelden afgewisseld met andere werkzaamheden om de belasting te verlichten. Dit is echter niet altijd haalbaar door capaciteitstekorten of de fase waarin een onderzoek zich bevindt. Voor bijvoorbeeld het uitwerken van de proces-verbalen is het soms nodig om voor langere tijd achter elkaar beeldmateriaal te bekijken en gedetailleerd uit te schrijven wat men ziet. Respondenten gaven wel aan dat er steeds vaker naar praktische manieren wordt gezocht om de proces-verbalen op te stellen, zoals bijvoorbeeld het tonen van beelden van het strafbare feit aan de officier van justitie. Deze manier van werken vergt een andere visie op het omgaan met beeldmateriaal en wordt nog niet overal binnen politie aangemoedigd.

Ook binnen Migratiecriminaliteit en Mensenhandel lijkt er sprake van een cultuur waarin niet iedereen zich durft uit te spreken over zijn of haar ervaringen en emoties. De respondenten benadrukken, daarentegen, dat dit niet voor iedere eenheid geldt en dat een goed voorbeeld van een leidinggevende het verschil maakt.

Deelconclusie: de juiste werkomstandigheden om beeldmateriaal te bekijken

Uit de bevindingen blijkt dat binnen het TBKK-werkveld flexibiliteit en autonomie worden gestimuleerd en er wordt ingezet op het creëren van een steunende werkomgeving. Binnen de andere afdelingen, OSINT, DCG en Migratiecriminaliteit en Mensenhandel is dit minder het geval. Redenen die daarvoor genoemd worden zijn de aard van het werk (ad hoc en/of solistisch), de heersende organisatiecultuur en het ontbreken van technische middelen.

Het investeren van tijd in de samenwerking tussen DCG, TBKK en het Openbaar Ministerie, alsmede het beschikbaar stellen van geavanceerde technieken en benodigde kantoorvoorzieningen worden als mogelijke oplossingen voor het beperken van de mentale belasting aangeduid.

3.4 Het monitoren van het welbevinden en de nazorg

De onderstaande paragraaf gaat over hoe het welbevinden van medewerkers wordt gemonitord en welke nazorg er wordt geboden. Tijdens focusgroep 1 met TBKK en OSINT is de betrokkenheid van het thuisfront en de steun aan voormalige medewerkers aangehaald door de gespreksleider. Dit thema is niet aan de orde gekomen in focusgroep 2 met DCG en Migratiecriminaliteit en Mensenhandel vanwege een gebrek aan tijd.

TBKK

Binnen TBKK-eenheden houden collega's vinger aan de pols en helpen leidinggevenden rechercheurs hun grenzen te bewaken. Dit laatste punt wordt beschouwd als essentieel, aangezien rechercheurs erop gebrand zijn kinderen te beschermen en daarbij het gevaar lopen hun eigen grenzen te overschrijden. Overigens geldt dit niet alleen voor TBKK-rechercheurs, ook de andere respondenten signaleren dit risico.

Bovendien wordt het uitbreiden van het aantal verlofdagen aangedragen als oplossing om de (na)zorg te verbeteren. Dit geeft rechercheurs de mogelijkheid om een stap terug te zetten als de belasting te hoog dreigt te worden.

Er is een uitgebreid vangnet met MCU-gesprekken, eenheidpsychologen en bedrijfsartsen beschikbaar, maar de weg daarnaar toe wordt niet altijd gevonden. De respondenten uiten de wens dat de politieorganisatie een actievere rol speelt bij het verduidelijken van het proces en het verkorten van eventuele wachttijden

OSINT

Het monitoren van het welbevinden van OSINT-specialisten is niet binnen iedere eenheid waar zij werkzaam zijn geborgd. In R&O wordt er wel gevraagd naar het welbevinden. Deze overleggen vinden echter niet structureel plaats, enkele specialisten blijken langere tijd geen gesprekken te hebben gehad.

De respondenten benadrukken dat er meer aandacht moet komen voor de impact van zowel zich opstapelende werkervaringen als de privé situatie. Zij erkennen dat daarin een belangrijke rol voor leidinggevenden is weggelegd.

DCG

Het monitoren van het welbevinden van themahouders DCG en de nazorg voor hen is over het algemeen niet goed georganiseerd. De tactisch coördinatoren DCG zijn niet verantwoordelijk voor de P-zorg, deze verantwoordelijkheid ligt bij de basisteams en dit bemoeilijkt het bieden van gepaste zorg. De respondenten spreken de behoefte uit om een eigen Team Collegiale Opvang (TCO) op te zetten. Dit is van meerwaarde omdat collega's uit het veld kennis hebben van de werkzaamheden.

Dit verloopt anders tijdens grootschalige projecten vertelt een van de respondenten. Aan dit onderzoek werkten politiemedewerkers belast met het thema milieu. Zij hadden veel en intensief contact met elkaar en de betreffende tactisch coördinator DCG en Milieu. Er werd gesproken over de complexiteit van het onderzoek en wat het met hen deed. Daarnaast werd

iedere medewerker aangemeld voor een MCU-gesprek. Volgens deze respondent hebben de betrokkenen deze ondersteuning als prettig ervaren.

Migratiecriminaliteit en Mensenhandel

Binnen Migratiecriminaliteit en Mensenhandel houden leidinggevenden vinger aan de pols. Daarnaast wordt er in R&O gesprekken besproken hoe men kan ontspannen. Toch laat de nazorg te wensen over volgens sommige respondenten. Zo vinden de MCU-gesprekken niet bij iedere eenheid jaarlijks plaats en weet niet iedereen de TCO te vinden, zoals het onderstaande citaat laat zien.

“Er zijn geen duidelijke richtlijnen [voor de inzet van TCO], in ieder geval bij ons niet. Wij merkten dat een bepaalde doorzoeking wat had gedaan met de mensen. En ja hoe? Hoe waarborgen we hun welzijn? Toen kwamen we eigenlijk op, ja op straat is het normaal bij een niet natuurlijk overlijden dat TCO wordt ingeschakeld. Laten we het gewoon eens doen en uiteindelijk is het wel gaan lopen. Maar dat laat dus al zien dat thematisch vaak ook wel vergeten wordt, want het hoort bij je werk.” – Respondent Migratiecriminaliteit en Mensenhandel

Soms vallen rechercheurs uit in hun werk door werk- en/of privéomstandigheden. Zij worden dan doorverwezen naar de bedrijfsarts. Daar stuiten medewerkers geregeld op wachtlijsten door capaciteitsproblemen bij zorgverleners geven de respondenten aan.

Betrokkenheid van het thuisfront en voormalige medewerkers

Uit focusgroep 1 met TBKK en OSINT blijkt dat het thuisfront nauwelijks wordt betrokken in het monitoren van het welbevinden van hun naasten. Bij enkele regionale eenheden worden er familiedagen georganiseerd om ouders, partners en kinderen kennis te laten maken met de politie en haar werkzaamheden.

Tot slot deelden de respondenten hun ervaringen met steun aan voormalige medewerkers. Er werd een voorbeeld ingebracht waarbij er contact werd gezocht met een gepensioneerde rechercheur. De leidinggevende was benieuwd hoe het met de voormalig collega was gesteld. Van beleid gericht op ondersteuning aan voormalige medewerkers is overigens geen sprake, het ging hier om een individueel initiatief.

Deelconclusie: het monitoren van het welbevinden en de nazorg

Ook met betrekking tot het thema nazorg lijken er grote verschillen te bestaan tussen TBKK en de andere drie afdelingen. De verantwoordelijkheid om het welbevinden van medewerkers te monitoren is bij OSINT en DCG volgens de respondenten niet goed georganiseerd. Daarnaast zijn laagdrempelige vormen van ondersteuning zoals TCO, MCU en R&O gesprekken niet overal ingeregeld.

Er valt winst te behalen in de communicatie over deze ondersteuningsmogelijkheden en de doorgeleiding naar professionele zorg. Wellicht biedt ook het verruimen van het verlofaanbod een aanvullende oplossing voor het beperken van de mentale belasting.

4. Samenvatting en conclusies

In dit vooronderzoek is een uitvraag gedaan bij politiemedewerkers die goed zicht op de werkvloer hebben. Dit is passend om een globaal beeld te krijgen van de huidige aanpak en de gesignaleerde problematiek. Uiteindelijk draait het echter om de belevingen van de uitvoerende medewerkers zélf. Er lijkt ook sprake te zijn van een verbreding van de groep uitvoerende medewerkers binnen de politieorganisatie die wordt geconfronteerd met impactvolle beelden. Het is daarom van belang om breder dan alleen bij TBKK, DCG, OSINT en Migratiecriminaliteit en Mensenhandel na te gaan hoe medewerkers het bekijken van beeldmateriaal ervaren en welke behoeften daarbij spelen⁷. Dit vooronderzoek biedt hiervoor al enkele belangrijke aanknopingspunten, deze worden hieronder per thema samengevat, gevolgd door een conclusie en aanbeveling (vetgedrukt).

4.1 Het veranderende beeld

De respondenten signaleren dat meer medewerkers binnen de politie frequenter worden geconfronteerd met materiaal en dat de te bekijken beelden als intenser worden ervaren. Deze veranderingen kunnen deels worden toegeschreven aan het intensieve gebruik van smartphones, die binnen verschillende afdelingen worden uitgelezen. Naast de ontwikkelingen op het gebied van telefonie, heeft COVID-19 geleid tot een flinke groei in het aantal online interacties. Het wegvallen van contentmoderators op sociale media draagt ook bij aan de genoemde veranderingen. Meer algemeen, zien de respondenten grensvervaging in de samenleving als oorzaak van de stijgende belasting. Specifieke ontwikkelingen die de afgelopen jaren opgemerkt worden zijn de verjonging van daders en de inzet van beeldmateriaal als druk- en ruilmiddel binnen criminaliteit.

Er kan worden geconcludeerd dat de veronderstelde toename in mentale belasting door het bekijken van beeldmateriaal klopt met de praktijk. De respondenten hebben hiervoor al diverse oorzaken kunnen aandragen.

4.2 De voorbereiding op het bekijken van beeldmateriaal

TBKK beschikt over brede kennis met betrekking tot sollicitatieprocedures en psycho-informatie. Tevens is er in de opleiding en *on the job* veel aandacht voor het belang van professionele afstand. Voor OSINT, DCG en Migratiecriminaliteit en Mensenhandel is er daarentegen weinig tot niets ingeregeld in de fase voorafgaand aan het bekijken van beelden. De minimale kennisoverdracht binnen deze afdelingen sluit niet geheel aan bij de wensen en behoeften van de respondenten.

⁷ Het zou daarbij bovendien waardevol zijn om, net als in het eerdere onderzoek van ARQ Kenniscentrum Impact/ TNO en VGT, te werken met het Job Demands-Resources (JD-R) model. Dit model biedt inzicht in wat medewerkers ondersteunt in hun werk (hulpbronnen en het motivationele proces), wat hen belemmert (stressoren) en hoe zij zelf de balans weten te behouden (persoonlijke hulpbronnen). Deze aanpak leverde eerder waardevolle inzichten op die als fundament dienden voor beleidsontwikkeling.

Concluderend zijn er verschillen in de wijze waarop de voorbereiding op het werk wordt aangepakt tussen de afdelingen. Dat is onwenselijk, omdat de diensten in de praktijk veel met elkaar te maken krijgen.

Een eerste aanbeveling is het inzetten op kennisdeling ten aanzien van werken met impactvol beeldmateriaal tussen afdelingen, TBKK kan hier een voorbeeldrol in vervullen. Medewerkers kunnen ondersteund worden door het aanbieden van psycho-informatie, dat wil zeggen voorlichting over de mogelijke belasting, wat te doen en te laten en welke ondersteuning er beschikbaar is binnen de politieorganisatie.⁸

4.3 De juiste werkomstandigheden om beeldmateriaal te bekijken

Binnen TBKK staan flexibiliteit, autonomie en een steunende werkomgeving hoog in het vaandel. Zo zijn er meerdere ontspanningsmogelijkheden (zoals gezamenlijke koffiemomenten en teamdagen), wordt er stilgestaan bij successen en zijn er diverse technische mogelijkheden beschikbaar om de mentale belasting te beperken. De werkomstandigheden binnen OSINT, DCG en Migratiecriminaliteit en Mensenhandel zijn niet altijd toereikend om beeldmateriaal te bekijken. Dit komt mede door de aard van het werk (ad hoc en/of solistisch), de heersende organisatiecultuur waarin ervaringen niet worden gedeeld met collega's en leidinggevenden, en het ontbreken van technische middelen. Volgens de meerderheid van de respondenten valt er tevens winst te behalen op het verbeteren van de fysieke werkomgeving.

Ook wat betreft de werkomstandigheden ontbreekt een eenduidige aanpak tussen de afdelingen. Wel worden er al een aantal goede initiatieven benoemd, zoals de (sociale) ontspanningsmomenten en het bieden van een platform om successen te vieren. Het zou goed zijn om deze initiatieven breder binnen de politieorganisatie te delen. In een nader onderzoek kan daarnaast worden ingegaan op hoe de organisatie een passende steunende werkomgeving kan bieden aan medewerkers die meer solistische werkzaamheden uitvoeren. Zij hebben immers minder gelegenheid om steun te vinden bij collega's en leidinggevenden.

Dat het plotselinge en onverwachte karakter van de beelden van grote invloed is op de mentale belasting werd herhaaldelijk genoemd. De gesignaleerde toename in frequentie en intensiteit van blootstelling aan beeldmateriaal vergroot de onvoorspelbaarheid van het werk binnen alle bevroegde afdelingen. Het huidige onderzoek geeft enkele inzichten in en voorbeelden van dit fenomeen.

Een vervolgstudie is nodig om dit verder te doorgronden: Onder welke omstandigheden wordt het materiaal onvoorspelbaar voor medewerkers, en hoe kan men die omstandigheden beïnvloeden? Uit dit vooronderzoek komt naar voren dat het belangrijk is om de aard van het werk mee te nemen. Zo lijken ad hoc werkzaamheden het onverwachte element te versterken.

⁸ Voor nadere invulling kan gebruik worden gemaakt van de recentelijk herziene Richtlijn psychosociale ondersteuning binnen hoog-risico beroepen (ARQ, 2025).

De respondenten hebben tijdens de focusgroepen diverse behoeften uitgesproken. In het algemeen lijkt er vraag te zijn naar ruimte om het werk uit te kunnen voeren, zoals voldoende tijd om beeldmateriaal te bekijken en meer afwisseling tussen taken.

Zoals eerder aangehaald, kan een studie onder uitvoerend medewerkers verdieping bieden. Zij kunnen tenslotte het beste aangeven op welk vlak zij weinig ruimte ervaren en mogelijke oplossingsrichtingen aandragen.

4.4 Het monitoren van het welbevinden en de nazorg

De verantwoordelijkheid om het welbevinden van medewerkers te monitoren is bij OSINT en DCG niet goed geborgd volgens de respondenten. Binnen TBKK en Migratiecriminaliteit en Mensenhandel houden leidinggevenden vinger aan de pols. Laagdrempelige vormen van ondersteuning zoals TCO, MCU en R&O gesprekken zijn, daarnaast, niet bij iedere eenheid en afdeling ingeregeld. Alhoewel er binnen de politie dus diverse mogelijkheden tot steun door collega's en professionele zorg beschikbaar zijn, is de weg daarnaar toe niet altijd helder.

Het monitoren van medewerkers is een essentiële voorwaarde om tijdig te kunnen signaleren wanneer er behoefte is aan ondersteuning. Het is belangrijk dit beter te borgen binnen iedere afdeling. Het eerdergenoemde aanbieden van psycho-informatie, waarin ook duidelijk de weg naar ondersteuning en zorg wordt uitgelegd, vormt hierbij een belangrijk element. Maar ook de leidinggevende heeft een belangrijke rol; deze moet beschikbaar zijn, een open houding aannemen en kennis hebben om medewerkers te kunnen doorverwijzen. Blijvende aandacht voor wat leidinggevenden van deze afdelingen ervaren en nodig hebben om hun cruciale rol te pakken is van belang. Tot slot, het huidige onderzoek heeft niet kunnen nagaan hoe uitvoerend medewerkers de geboden ondersteuning ervaren en wat zij als helpend beschouwen. Hiervoor is een verdere uitvraag vereist.

5. Referenties

- ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum. (2025). *Richtlijn psychosociale ondersteuning binnen hoog-risico beroepen*. <https://arq.org/diensten/richtlijn-psychosociale-ondersteuning-binnen-hoog-risico-beroepen>
- Centrum voor Jeugd en Gezin Waterland. (n.d.). *Hoe praat je met je kind over online challenges?* <https://www.cjgwaterland.nl/hoe-praat-je-met-je-kind-over-online-challenges>
- Duval, K., Simonovska, T. & Sinclair, R. (2020). *International Health and Wellness Research Project - Health and Wellness among Online Child Sexual Exploitation Employees* (Interne communicatie). Veilig en Gezond Werken.
- Gilsing, L. (2025). *'Een onzichtbare last': Thesisonderzoek naar de psychosociale arbeidsbelasting onder themahouders Dieren binnen de politie* (Onpubliceerde bachelorthesis). Politieacademie.
- Gouweloos-Trines, J. (2018). *Wellbeing of police officers investigating sexual assault and child pornography: job demands, job resources, and personal resources*. (Doctoraatproefschrift, Universiteit Utrecht). ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum Publicaties. <https://arq.org/sites/default/files/2022-08/gouweloos-9-15605232911437484976.pdf>
- International Centre for Missing & Exploited Children. (2024). *The First Line of Defense in Online Child Protection: A Model Framework for Employers of Content Moderators*. <https://cdn.icmec.org/wp-content/uploads/2024/10/A-Model-Framework-for-Employers-of-Content-Moderators.pdf>
- Slachtofferhulp Nederland. (n.d.). *Hulp na sextortion*. [https://www.slachtofferhulp.nl/hulp-bij-jouw-situatie/wat-is-er-gebeurd/seksueel-misbruik/sextortion/#:~:text=Sextortion%20is%20iemand%20chanteren%20met,nepfoto%27s%20of%20nepvideo%27s%20\(deepfakes\).](https://www.slachtofferhulp.nl/hulp-bij-jouw-situatie/wat-is-er-gebeurd/seksueel-misbruik/sextortion/#:~:text=Sextortion%20is%20iemand%20chanteren%20met,nepfoto%27s%20of%20nepvideo%27s%20(deepfakes).)
- Veilig en Gezond Werken. (n.d.). *Aanbevelingen naar aanleiding van een internationaal gezondheids- en welzijnsonderzoek onder kinderpornorechercheurs* (Interne communicatie).
- Veilig en Gezond Werken. (n.d.). *Functie Risico-Inventarisatie en -Evaluatie* (Interne communicatie).

Bijlage I: Topiclijst

1. Veranderend beeld

De veronderstelling is dat meer medewerkers binnen de politie worden blootgesteld aan impactvol beeldmateriaal.

- Herkennen jullie dit beeld?
- Wat veroorzaakt/ draagt bij aan deze ontwikkeling volgens jullie?
- Kunnen jullie een praktisch voorbeeld geven van hoe de situatie is veranderd binnen jullie eigen team én de rest van de organisatie?

2. (Emotionele) belasting

- Neemt door deze ontwikkeling de ervaren belasting op het werk en/of de thuissituatie van medewerkers toe?
- Welke twee factoren dragen bij aan (deze toename in) belasting?
- Draagt de onvoorspelbaarheid van de blootstelling aan impactvol beeldmateriaal ook bij aan de belasting?
- Draagt de frequentie van blootstelling aan impactvol beeldmateriaal ook bij aan de belasting?

3. Voorafgaand aan het bekijken van beeldmateriaal

- Hoe worden medewerkers voorbereid op het bekijken van beeldmateriaal? Is dit voldoende?
- Wat zijn de uitdagingen m.b.t. het voorbereiden van medewerkers op het bekijken beeldmateriaal?
- Wordt er in voorlichtingen en trainingen aandacht besteed aan de eerdergenoemde ontwikkelingen?

4. Tijdens het bekijken van beeldmateriaal

- Wat wordt er gedaan om de omstandigheden te creëren waarin medewerkers goed hun werk kunnen uitvoeren?
- Wat zijn de uitdagingen m.b.t. het creëren van de juiste omstandigheden?
- *Controle over beeldmateriaal*: Krijgen medewerkers de ruimte om zelf te bepalen wanneer en hoelang zij beeldmateriaal bekijken? Wordt er vanuit huis beeldmateriaal bekeken en hoe wordt dat ervaren?
- *Werkdruk*: Is de caseload passend; hebben medewerkers voldoende tijd voor iedere zaak?
- *Werkomstandigheden*: Zijn er voldoende middelen voorhanden om het werk goed uit te voeren? Kan AI het werk vergemakkelijken?
- *Resultaat van het werk*: Is er (binnen de teams en vanuit leidinggevenden) aandacht voor het resultaat van het werk?

5. Na het bekijken van beeldmateriaal/ nazorg

- Hoe is de nazorg voor medewerkers vormgegeven?
- Wat zijn de uitdagingen m.b.t. de nazorg van medewerkers?
- *Psychosociale ondersteuning* - Houden collega's en leidinggevenden vinger aan de pols?

6. Aandachtspunten

- Zijn er bepaalde individuele kenmerken waar jullie extra aandacht voor hebben?

7. Ontlading

- Faciliteren jullie programma's die medewerkers helpen afleiding van het werk te vinden?

8. Thuisfront

- Wordt het thuisfront betrokken bij het werk van medewerkers?

9. Voormalige medewerkers

In een internationaal onderzoek gaven voormalige rechercheurs aan dat achteraf gezien het werk meer impact op hen had dan dat zij tijdens hun aanstelling hebben ervaren.

- Herkennen jullie dit beeld?
- Bestaat er beleid dat hierop inspeelt?